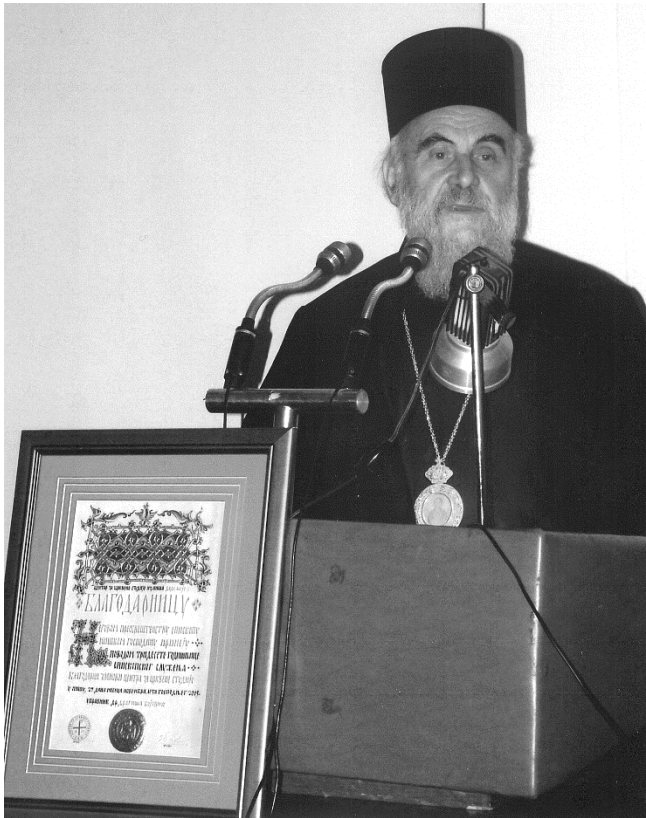

Патријарх српски Иринеј (1930-2020)

ОДЛАЗАК ПАТРИЈАРХА КОЈИ ЈЕ БЛАГОСЛОВИО ОСНИВАЊЕ ЦЕНТРА ЗА ЦРКВЕНЕ СТУДИЈЕ

Борба против заборава и неговање институције захвалности обележили су двадесетогодишњи рад Центра за црквене студије. Веома важно место у овом незанемарљивом периоду и јубилеју заузима благослов тадашњег Епископа нишког Иринеја за оснивање нашег центра. Благодат тог благослова траје и после његовог упокојења.

Тешко је сабрати све утиске из двадесетогодишње сарадње са Његовом светошћу Патријархом српским господином Иринејом. Првих десет година (од 2000. до 2010), када је био епископ нишки, протекле су у знаку његове подршке Центру за црквене студије, који је, као што на почетку истакосмо, и основан са његовим благословом. Није реч о формалној подршци, како се то понекад подразумева, већ се ради о благодатном даривању и изливању те исте благодати на све оно што је било у духу подвижничких прегнућа оснивача овога центра. Оних десет година (од 2010. до данас) када није био у нашој непосредној близини додатно су нас увериле колико је та његова преходна подршка била важна. Радило се и о једном узајамном поверењу, које никада није било изневерено. Његов одлазак из Ниша створио је једну празнину и неку врсте носталгије за епископом

"старога кова". Све је некако са њим било једноставно: организовати научне скупове, духовне семинаре, позвати друге епископе да одрже предавања. Епископ нишки Иринеј, потоњи српски патријарх, је држао до реда, али је формалности сматрао неважним. Довољно је било обавестити га усмено да ћемо у његов Ниш довести митрополите Амфилохија и Николаја, епископе Атанасија, Игњатија, Артемија, Јоаникија, и он се радовао њиховим доласцима и њиховим предавањима, као што се је радовао свакој нашој научној конференцији.

Након његовог избора за патријарха српског, сусрети су били ређи, али се истовремено могло пратити и боље видети колико Патријарху недостаје Ниш и колико његова непосредност бива на неки начин гушена у престоници. Упечатљиво је да у тим првим годинама његовог патријарховања он изриче јасне и упечатљиве националне и црквене ставове тек када крене ка југу. Тада је он мање дипломата а више пастир чија се брига за поверено му стадо излива у неку врсту поклича. Патријарх је тада више чедо богомољачког покрета а мање опрезни архијереј, који мора да води рачуна о свакој изговореној речи. То је онај исти патријарх из Београда, али га Ниш или Грачаница чине брижљивијим и одговорнијим, али и много више емотивнијим. Иако по рођењу Чачанин, он је највише Ниш сматрао својим градом, а његова љубав према југу Србије била је изразита.²

Не треба занемарити његову љубав према Косову и Метохији што се рефлектовало и на његову рецепцију оснивања Центра за црквене студије. Иако је он благословио оснивање ове институције, дешавало се да је касније у својим обраћањима, различитим поводима, наглашавао да је много добрих ствари Ниш добио са Косова и Метохије апострофирајући увек Богословију и Центар за црквене студије. Тек касније сам схватио да то није била грешка, јер се идеја о Центру родила у Приштини а отелотворила у Нишу.

Подршка Нишког епископа Иринеја и потоњег Патријарха српског била је недвосмислена. Упркос свима и свему. Неизмерно смо захвални због тога. И због свих оних тренутака када је био са нама: у Нишу, на Светој Гори, у Солуну, у Топлици, у Белој Паланци, свуда где је Центар имао своје активности; на духовним семинарима, научним скуповима, освећењима просторија Центра и Библиотеке „Свети Владика Николај“, на дочецима министра вера проф. др Милана Радуловића, на промоцијама књига, у Богословији, на славама о Св. Луки, на дочецима наших гостију српских архијереја, на годишњим скупштинама, на доделама награде „Старац Исаија“ итд. Као знак љубави и захвалности према свом пастиру Центар за црквене студије је 2005. године Епископу нишком Иринеју, поводом 30 година његове епископске службе, доделио своје најзначајније признање – Благодарницу. Захваљујући и његовој подршци, Свети архијерејски синод Српске православне цркве је 10. марта 2020. године одликовао наше иностране сараднике Александра Наумова, Жан-Клода Ларшеа и Ангелики Деликари орденом Св. Цара Константина.

Молимо се Господу да не посустанемо на стази подвига и смирења, верујући да је и благослов вечан као и наша вера у Оца и Сина и Духа Светога, сада и увек и у векове векова, амин!

2 Види: Драгиша Бојовић, *Српски патријарх с југа*, Печат, 27. новембар 2020, бр. 642, 15.